

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ТЕХНІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Початковий та основний рівні

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми гуртка технічного дизайну полягає в тому, що вона спрямована на формування у вихованців системного мислення, вміння бачити зв'язок технічної творчості з предметами шкільного курсу. Програма включає елементарні відомості з малювання, креслення, математики, природознавства, фізики, розкриваються питання історії мистецтва та суспільства.

Заняття за програмою з технічного дизайну – це перші кроки дитини до пізнання і розуміння світу техніки та естетики, спроби її власної творчої діяльності, процес опанування певної системи початкових технічних і технологічних знань, вмінь і навичок.

Дана навчальна програма реалізується у гуртках науково-технічного напрямку художньо-технічного профілю позашкільної освіти та спрямована на вихованців віком від 12 до 18 років.

Мета програми – формування компетентностей особистості у процесі технічного дизайну.

Основні завдання полягають у набутті таких компетентностей: пізнавальна – оволодіння основними поняттями та знаннями певного напрямку, особливостями відповідного профілю; практична – навчання вихованців самостійно орієнтуватися в інформаційному просторі; вміти практично використовувати набуті знання, уміння і навички;

творча – забезпечення розвитку творчих здібностей гуртківців, виховання естетичного смаку, творчої уяви, фантазії, сприяння визначенню індивідуального стилю роботи;

соціальна – розвиток позитивних якостей особистості: працелюбність, наполегливість у досягненні мети, відповідальність за результат власної діяльності; виховувати шанобливе ставлення до надбань духовних та матеріальних цінностей світової та вітчизняної культур.

Навчальна програма передбачає 3 роки навчання:

початковий рівень – 216 год. (6 годин на тиждень), 1-й рік навчання;

основний рівень – 216 год. (6 годин на тиждень), 1-й рік навчання;

основний рівень – 216 год. (6 годин на тиждень), 2-й рік навчання.

У гуртку діти поглиблюють свої знання з базових предметів, зокрема з фізики, математики, трудового навчання, вивчають техніку малюнка, основи дизайну, набувають необхідних навичок практичної роботи, ознайомлюються з інструментами та матеріалами, що використовуються в роботі дизайнера.

Програма початкового рівня навчання передбачає оволодіння основами науки дизайну та початковими професійними навичками, формування у гуртківців творчого мислення, переконують в доцільності формування естетичного предметного середовища. У навчанні відбувається

послідовний перехід від спостереження до абстрагування, від сприйняття зовнішньої форми до внутрішньої будови конструкцій. Поступово у вихованців формується об'ємно-просторове мислення за рахунок двостороннього процесу: від об'єму до площини та навпаки. Учні набувають знання з техніки малюнка, початків моделювання елементів одягу, необхідних навичок практичної роботи, знайомляться з інструментами дизайнера та матеріалами, що використовуються в роботі.

Програма гуртка побудована таким чином, щоб поглибити знання, отримані впродовж першого року навчання, сформувані навички роботи з основним інструментарієм, матеріалами. Вихованці ознайомлюються з мовами дизайну, особливостями конструювання та композиції.

Поряд з цим вони вчаться традиційному малюнку. Особлива увага приділяється практичній роботі – створення макетів та моделей за особистим задумом.

Програмою гуртка основного рівня першого та другого року навчання передбачено організацію діяльності учнів, спрямованої на створення та реалізацію власних технічних проектів, участь у конкурсах і виставках. У змісті програми розкриваються особливості процесу художнього конструювання та дизайну.

Доцільно надавати вихованцям самостійність у виборі шляхів отримання та творчого опрацювання інформації, необхідних для роботи матеріалів та інструменту. Гуртківці повинні здійснювати самоконтроль якості виконання готового проекту та вміти захищати свій виріб, висловлюючи власну думку.

Навчально-виховний процес будується на основі особистісно-орієнтованого навчання і виховання. Під час проведення занять застосовуються як традиційні, так й інноваційні педагогічні технології, використовуються сучасні інформаційно-технологічні засоби навчання.

Перевірка та оцінювання знань і умінь учнів здійснюються на узагальнюючих заняттях (після вивчення кожної теми), різноманітних виставках і змаганнях.

У кінці навчального року доцільно проводити підсумкові заняття, на яких аналізується робота групи та кожного вихованця за рік, організуються виставки кращих учнівських робіт.

Перевірка й оцінювання знань та умінь вихованців здійснюється під час виконання ними практичних робіт, а також у формі проведення вікторин, змагань і підсумкових виставок.

Програма є адаптованою, створена на основі навчальних програм з позашкільної освіти науково-технічного напрямку рекомендованих Міністерством освіти і науки України (Випуск I . За редакцією Биковського Т.В., Шкури Г.А. – К.: УДЦПО, 2014).

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Початковий рівень

№	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступ	2	-	2
2.	Поняття про творчу діяльність дизайнера	4	12	16
3.	Тематичний малюнок	10	18	28
4.	Художня аплікація з тканини	8	30	38
5.	Людина. Дизайн. Середовище	10	36	46
6.	Художнє конструювання. Дизайн одягу.	12	30	42
7.	Деревина та природний матеріал сучасному дизайні.	8	24	32
8.	Екскурсії	-	10	10
9.	Підсумок	-	2	2
	Разом	54	162	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 години)

Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, правил поведінки. Організаційні питання.

2. Поняття про творчу діяльність дизайнера (16 годин)

Теоретична частина. Історія дизайну. Закон єдності форми та змісту – один з найважливіших у художній творчості. Формування основних критеріїв дизайну у процесі еволюції промислових товарів та транспортної техніки. Транспортний дизайн. Основні поняття дизайну: зручно, надійно, дешево, гарно, економічно. Робоче місце дизайнера, інструмент та матеріали, які використовують дизайнери. Прийоми роботи з матеріалами та інструментами.

Практична частина. Застосування прийомів роботи з різними матеріалами: папером, картоном, пінопластом. Застосування прийомів роботи з креслярськими інструментами, ножицями, різцями для паперу, термолобзиком для пінопласту. Виготовлення простих моделей транспортної техніки: ракет, автомобілів з картону, паперу і пінопласту. Використання власних креслень та шаблонів. Проведення конкурсу на кращу модель.

3. Тематичний малюнок (28 годин)

Теоретична частина. Малюнок – основа творчої діяльності дизайнера. Види малюнків. Особливості матеріалів (папір, картон) та інструментів (олівець, ручка, вугілля). Прийоми виконання малюнків. Композиція в малюнку. Фарби, їх різноманітність та застосування в залежності від призначення малюнка.

Практична частина. Найпростіший малюнок. Виконання малюнка типу «геометричний ритм» олівцем, пером та тушшю. Виконання малюнка пером та тушшю на склі з подальшим розфарбовуванням. Малювання з пам'яті: космічна техніка, автомобіль. Виготовлення ескізів транспортної техніки в різних ракурсах. Виготовлення креслень і макету транспортного засобу за ескізами.

4. Художня аплікація з тканини (38 годин)

Теоретична частина. Аплікація з тканини, її види. Підбір тканини за фактурою і кольором. Композиція та оздоблювальні елементи. Розробка ескізу. Виготовлення шаблонів. Перенесення малюнка на тканину. Розкрій деталей аплікації. З'єднання та наклеювання деталей на підоснову.

Печворк, види й технологія виготовлення. Сувеніри з клаптиків міцних тканин, драпу, шкіри.

Практична частина. Виготовлення картин-панно, декоративних сумок, килимів.

5. Людина. Дизайн. Середовище (46 годин)

Теоретична частина. Людина - дизайнер. Святково-обрядові й ужиткові традиції українського дизайну. Дизайн оселі.

Практична частина. Виготовлення авторських проєктів за темою. Виготовлення сезонних та тематичних композицій з різних матеріалів, лялькомотанок, різдвяних композицій, витинанок, новорічних іграшок, вітальних листівок.

6. Художнє конструювання. Дизайн одягу. (42 години)

Теоретична частина. Робота дизайнера над виготовленням нової форми, нового предмета. Основні етапи роботи над проєктом виробу. Різні види техніки та основні фактори, що впливають на зміну форми. Створення ескізу в дизайні одягу. Елементи дизайну у одязі. Форма, кольорова гамма, фактура матеріалу у створенні деталей одягу. Техніки виготовлення декоративних елементів в одязі (брошки, браслети, віночки, та інше).

Практична частина. Вибір теми роботи, підбір матеріалів. Виготовлення ескізів та креслень. Варіанти кольорового рішення. Робота з папером, картоном, тканиною, бісером, стрічками.

Ознайомлення з технікою канзаши, комоно, пап'є-маше, плетіння з бісеру. Виготовлення дизайнерських виробів.

7. Деревина та природний матеріал сучасному дизайні. (32 години)

Теоретична частина. Коренепластика-вид декоративного мистецтва. Вибір, підготовка матеріалів для обробки. Інструменти. Створення художнього образу. Способи посилення виразності композиції. Композиції з природного матеріалу в сучасному дизайні.

Практична частина. Виготовлення сувенірів з коріння та гілок дерев. Колаж із природного матеріалу. Виготовлення топі арій. Робота з матеріалом.

Виготовлення

Екскурсії (10 годин)

Екскурсії на виставки та в музеї. Зустрічі з художниками, дизайнерами, конструкторами.

Підсумок (2 години)

Підведення підсумків роботи гуртка. Відзначення кращих вихованців.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень, перший рік навчання

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	-	2
Розділ 1. Робота з природними матеріалами	8	24	32
1.1. Вироби, оздоблені аплікацією із насіння, зерняток і кісточок рослин	4	20	24
1.2. Об'ємні вироби з рослинних матеріалів	4	4	8
Розділ 2. Робота з папером і картоном	8	32	40
2.1. Витинанки	2	8	10
2.2. Паперопластика	4	14	18
2.3. Художнє конструювання в техніці паперопластики	2	10	12
Розділ 3. Новорічні та різдвяні подарунки	6	28	34
3.1. Вітальні листівки	2	4	6
3.2. Сувеніри	2	10	12
3.3. Ялинкові іграшки і прикраси	2	14	16
Розділ 4. Робота з текстильними матеріалами	8	64	72
4.1. Іграшки із ниткових коконів, виготовлених способом пап'є-маше	2	16	18
4.2. М'яка іграшка	2	24	26
4.3. Плетіння з стрічок	4	24	28
Розділ 5. Робота з утилізованою жерстяною продукцією	2	12	14
Розділ 6. Виготовлення виставкових робіт	-	18	18
Розділ 7. Екскурсії	2	-	2
Підсумок	2	-	2
Разом			216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 години)

Програма, завдання та план роботи гуртка. Сувенір-подарунок. Цінність власноруч виготовлених подарунків. Правила вручення подарунків. Бесіда про правила дорожнього руху.

Розділ 1. Робота з природними матеріалами (32 годин)

1.1. Вироби, оздоблені аплікацією із насіння, зерняток і кісточок рослин (24 години)

Теоретична частина. Повторення матеріалу першого року навчання. Організація робочого місця. Підготовка природних матеріалів. Принципи

створення ескізів, композицій симетричних, асиметричних, орнаментальних форм. Прийоми виготовлення основ для аплікацій. Технологія виготовлення тарілки із пап'є-маше. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення листівки, шкатулки з картону, оздоблених природними матеріалами; декоративної тарілки і вази із пап'є-маше, оздоблених аплікацією із насіння, зерняток і кісточок.

1.2. Об'ємні вироби з рослинних матеріалів (8 годин)

Теоретична частина. Ознайомлення з історією створення об'ємних квіткових композицій. Мистецтво складання осінніх і зимових букетів. Силуетні й об'ємні букети. Поняття про стиль, форму. Поняття про тематичні композиції. Основні прийоми та способи аранжування. Способи виготовлення основ для рослинних композицій. Значення фону при складанні сюжетного букету. Порядок розміщення рослин в об'ємному букеті. Значення форми і кольору вази для осіннього і зимового букетів. Вікторина на тему: «Природа і творчість».

Практична частина. Складання осіннього та зимового міні-букетів, робота за власним задумом.

Розділ 2. Робота з папером і картоном (40 годин)

2.1. Витинанки (10 годин)

Теоретична частина. Повторення матеріалу першого року навчання. Витинанка в українському декоративно-прикладному мистецтві. Місце витинанки в оселях наших предків. Методика виконання витинанок. Ескізи. Виготовлення витинанок. Декоративне святкове панно. Самостійна розробка ескізів, робота в матеріалі. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення сувенірів-витинанок, самостійне виготовлення панно.

2.2. Паперопластика (18 годин)

Теоретична частина. Види паперопластики. Прийоми трансформації паперу: надрізи, згини, загинання, скручування, гофрування. Декоративність, пластичність форми і поверхні рельєфних виробів із паперу.

Практична частина. Виготовлення рельєфних розеток різних геометричних форм, рельєфної композиції на площині, панно «Квітка».

2.3. Художнє конструювання в техніці паперопластики (12 годин)

Теоретична частина. Стилізація форми. Створення художнього образу. Робота за схемами. Аналіз виконаних робіт. Вікторина на тему: «Папір і види художньої роботи з ним».

Практична частина. Виготовлення об'ємних фігурок звірів і тварин.

Розділ 3. Новорічні та різдвяні подарунки, сувеніри, іграшки та ялинкові прикрас (34 години)

3.1. Вітальні листівки (6 годин)

Теоретична частина. Традиції зустрічі Нового року в різних країнах. Різдвяні свята в Україні. Виготовлення новорічних подарунків – безмежний простір для фантазії й творчості. Правила безпечної праці з ножицями. Вітальні листівки в техніці аплікації та паперопластики. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення вітальних листівок застосовуючи техніки аплікації та паперопластики.

3.2. Сувеніри (12 годин)

Теоретична частина. Особливості оздоблення новорічних сувенірів із різних матеріалів. Залежність якості та естетичного вигляду виробу від акуратності виконання. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення сувеніра «Ялинка» із шишки, панно «Ялинкова гілка» в техніці паперопластики, карнавальної маски.

3.3. Ялинкові іграшки та прикраси (16 годин)

Теоретична частина. Технологія виготовлення ялинкових іграшок із шкаралуп горіхів, яець, синтепону. Оформлення робіт. Сніжинки в техніці паперопластики. Аналіз виконаних робіт. Конкурс «Новорічні фантазії».

Практична частина. Виготовлення іграшок і сніжинок.

Розділ 4. Робота з текстильними матеріалами (72 години)

4.1. Іграшки із ниткових коконів, виготовлених способом пап'є-маше (18 годин)

Теоретична частина. Технологія наклеювання ниток на повітряну кульку. Культура роботи з клеєм. Створення відповідного образу іграшки. Оформлення виробів. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення іграшок за власним задумом, виготовлення сувеніру «Ваза з квітами».

4.2. М'яка іграшка (26 годин)

Теоретична частина. Інструменти та приладдя для роботи з тканинами. Правила безпечної роботи з голкою. Планування послідовності розмітки, крою і шиття обраного виробу. Правила розкрою тканини, хутра. Виготовлення викрійок для іграшок. Підбір матеріалів. З'єднання деталей іграшок. Створення об'ємності виробу, іграшок. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення іграшок за ескізами, викрійками.

4.3. Плетіння з стрічок та ниток (28 годин)

Теоретична частина. Історія розвитку художнього плетіння. Відомості про інструменти і матеріали. Властивості та якість ниток, стрічок. Підбір кольорової гами для плетіння виробів. Плетіння різноманітних елементів. Конкурс на тему «Майстри рукоділля».

Практична частина. Виготовлення ланцюжків на руку з атласних стрічок. Поєднання та використання декоративних елементів (паєток, бісеру, намистин) у роботі з стрічками та нитками.

Розділ 5. Робота з утилізованою жерстяною продукцією (14 годин)

Теоретична частина. Бесіда про екологію навколишнього середовища. Безпека праці при роботі із жерстю. Підготовка до роботи. Нарізування смужками, закручування смужок, скріплювання. Виготовлення сувенірів за схемами. Оформлення виробів аплікацією із тканини, вишивкою. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення цукерниці, декоративної тарілки, сувеніру за власним задумом.

Розділ 6. Виконання виставкових робіт (18 годин)

Виготовлення робіт на виставки дитячої творчості.

Розділ 7. Екскурсія на виставку (2 години)

Екскурсія на виставку дитячої творчості. Замальовка схем, сюжетів.

Підсумок (2 години)

Підведення підсумків роботи гуртка. Відзначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- принципи створення ескізів, композицій симетричних, асиметричних та орнаментальних форм;
- технологію виготовлення витинанок, тарілок із пап'є-маше, створювання вітальних листівок в техніці аплікації та паперопластики;
- види декоративних робіт із природних матеріалів;
- правила складання сухих букетів і композицій;
- види ниток, тканин; інструменти для роботи з ними;
- послідовність виготовлення м'якої іграшки;
- розташування кольорів у колірному колі;
- основні прийоми плетіння гачком;
- правила безпечної праці із жерстю, ножицями, колючими предметами.

Вихованці мають вміти:

- виготовляти витинанки, вироби способом паперопластики за схемами;
- створювати композиції, букети, конструювати вироби із природних форм;
- конструювати й виготовляти іграшки із ниток;
- виконувати ручні шви, робити розмітку і розкроювання тканини;
- виробляти м'які іграшки за викрійками і за власним задумом;
- плести, виконувати прості аплікації за допомогою різнокольорових ланцюжків і колечок.
-

У вихованців мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна – набуття знань з основ технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва, оволодіння поняттями та знаннями про матеріали й інструменти;

практична – формування вмінь і навичок роботи з різними матеріалами й інструментами, прийомів виготовлення виробів і виконання простих технологічних операцій;

творча – формування творчої особистості, її художнього смаку, пізнавального інтересу, уяви, фантазії;

соціальна – виховання поваги до звичаїв і традицій українського народу, бережливого ставлення до рідної природи.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень, другий рік навчання

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ. Дизайн навколо нас	2	-	2
Розділ 1. Робота з папером і картоном (24 години)			
1.1. Оригамі	2	10	12
1.2. Паперовий фітодизайн	2	10	12
Розділ 2. Робота з текстильними матеріалами (54 години)			
2.1. Плетіння гачком	2	16	18
2.2. Декоративне панно з текстильних матеріалів	2	16	18
2.3. Макраме	4	14	18
Розділ 3. Новорічні та різдвяні сувеніри, іграшки, прикраси	4	14	18
Розділ 4. Мови дизайну.	4	12	16
Розділ 5. Бісероплетіння (74 години)			
5.1. Історія бісероплетіння. Види бісерного рукоділля	4	10	14
5.2. Фенечки й браслети	2	20	22
5.3. Іграшки з бісеру	2	18	20
5.5. Бутоньєрки та брошки	4	18	22
Розділ 6. Великодні сувеніри. Виконання виставкових робіт	-	18	18
Розділ 7. Екскурсія на виставку	-	4	4
Підсумок	2	-	2
Разом	36	180	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Дизайн навколо нас (2 години)

Програма, завдання та план роботи гуртка. Сувенір у сучасному житті. Естетика у виготовленні і оздобленні сувенірних виробів.

Розділ 1. Робота з папером і картоном (24 години)

1.1. Оригамі (12 годин)

Теоретична частина. Мистецтво створення й конструювання із паперового квадрата різноманітних виробів та іграшок. Історія виникнення оригамі. Популярність оригамі в наш час. Умовні позначки в кресленнях. Основні типи ліній: «долина», «гора». Основні типи згину квадрата: «долина», «гора», «всередину», «шапочка», «перегин», «переворот», «східці», «пелюстка». Прийоми складання фігурок оригамі. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виконання сувенірів у техніці оригамі за умовними графічними зображеннями.

1.2. Паперовий фітодизайн (12 годин)

Теоретична частина. Паперовий фітодизайн – поєднання художньої творчості з папером і мистецтва аранжування. Види дизайну. Штучні квіти з паперу. Матеріали та інструменти. Правила безпечної праці з ножицями, шилом. Послідовність виготовлення квітів. Виготовлення викрійок пелюсток і листочків (трафаретів). З'єднання пелюсток у квітку. Створення сувенірів. Розміщення композицій на основі. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт. Виставка робіт на тему «Папір і творчість».

Практична частина. Створення сувенірів і композицій із паперових квітів.

Розділ 2. Робота з текстильними матеріалами (54 години)

2.1. Плетіння гачком (18 годин)

Теоретична частина. Творче використання плетіння гачком у сучасному інтер'єрі та одязі. Правила безпечної праці з гачком. Плетіння ланцюжка. Плетіння стовпчиків різноманітної будови: стовпчики без накиду, стовпчики з двома і більше накидами, кілька стовпчиків з однією верхівкою. Початок і кінець ряду по колу. Схеми визерунку серветки. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення серветки та іграшки за описами й схемами.

2.2. Декоративне панно з текстильних матеріалів (18 годин)

Теоретична частина. Об'ємна аплікація на тканині. Створення композиції на площині. Кольорова гама. Теплі та холодні кольори. Просторове рішення. Зоровий центр. Замальовка композицій. Підбір матеріалів і кольорів тканини. Виготовлення пелюсток, квітів, листя. Розміщення й закріплення композиції на основі. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення декоративних панно з текстильних матеріалів за малюнками-схемами і власним задумом.

2.3. Макраме (18 годин)

Теоретична частина. Макраме – рукоділля, в основі якого лежить плетіння вузликами. Історія макраме. Пристосування й нитки для плетіння. Правила безпечної праці з булавками. Основні прийоми плетіння: навішування нитки на основу, подовжування та вкорочування нитки, плоскі вузли, репсові вузли, оформлення нижнього краю виробу. Технологія плетіння кашпо. Квіти в техніці макраме. Оформлення робіт. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення кашпо панно з квітів.

Розділ 3. Новорічні та різдвяні сувеніри, іграшки, прикраси (18 годин)

Теоретична частина. Святкування Нового року та Різдва в Україні і за кордоном. Конструювання сувенірів із паперу, ниток, тканини. Оформлення виробів. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення вітальної листівки технікою орігамі, плетених сніжинок, сувеніру «Дід Мороз» із тканини.

Розділ 4. Мови дизайну. (16 годин)

Теоретична частина. Мови дизайну. Створення образу в живописі та дизайні. Бодіарт.

Практична частина. Створення ескізів малюнків. Художній розпис.

Розділ 5. Бісероплетіння (74 годин)

5.1. Історія бісероплетіння. Види бісерного рукоділля (14 годин)

Теоретична частина. Історія винаходу бісеру. Розвиток бісероплетіння. Матеріали та інструменти. Правила безпечної праці з голкою та бісером. Підготовка до роботи. Організація робочого місця. Основні терміни. Схеми й описи виробів. Види бісерного рукоділля: нанизування, вишивка, в'язання, плетіння.

Практична частина. Виготовлення намиста методом нанизування.

5.2. Фенечки й браслети (22 годин)

Теоретична частина. Поява фенечок у 50-х роках ХХ ст., їх символічне значення.

Технологія виготовлення плоских фенечок. Технологія виготовлення об'ємних браслетів. Кольорова гама фенечок і браслетів. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення фенечок і браслетів за схемами й описами, самотійна розробка візерунків.

5.3. Іграшка з бісеру (20 годин)

Теоретична частина. Технологія виконання плоских фігурок на дроті паралельним нанизуванням. Техніка безпечної праці з дротом. Робота за схемами. Самостійна розробка схем фігурок.

Технологія виконання об'ємних фігурок паралельним нанизуванням на волосині. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення плоских та об'ємних фігурок.

5.4. Бутонаєрки та брошки (22 години)

Теоретична частина. Технологія виготовлення бутоньєрок методом нанизування на тонкий дріт. Виконання квітів, бутонів, листочків. З'єднання елементів і оформлення виробу. Аналіз виконаних робіт.

Технологія виготовлення брошок, вишитих бісером. Виготовлення основи з картону. Обтягування картонної основи тканиною. Вишивка візерунка. Виготовлення підвісок. Оформлення брошки. Аналіз виконаних робіт.

Практична частина. Виготовлення бутоньєрки «Вишневий цвіт» та брошки «Березові сережки».

Розділ 6. Великодні сувеніри. Виконання виставкових робіт (18 годин)

Теоретична частина. Народні звичаї та обряди. Колорит українських писанок. Підготовка яєць: обклеювання папером, ґрунтовка, фарбування. Виготовлення ажурної сітки. Послідовність обплетення кільцями. Аналіз виконаних робіт. Гра «Поле чудес» на тему: «Бісерне сядво».

Практична частина. Виготовлення великодніх яєць, обплетених

сіткою й кільцями.

Розділ 7. Екскурсії на виставку (4 години)

Екскурсії на виставки робіт учнівської молоді.

Підсумок (2 години)

Підведення підсумків роботи гуртка. Відзначення кращих вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основні дані про естетику й дизайн, традиційне українське народне мистецтво та види декоративно-ужиткового мистецтва, основні календарно-обрядові свята українського народу, пов'язані з художньо-трудовою діяльністю;
- основні види роботи з папером, нитками, тканиною, бісером й іншими матеріалами;
- види матеріалів для художньої обробки та їхні властивості (текстура, фактура);
- основи графічної грамоти, композиції та кольорознавства;
- прийоми композиційного рішення в декоративній і тематичній композиції; виражальні можливості кольору; критерії оцінювання виробів із позиції художньої естетики;
- основні прийоми роботи в техніці орігамі; паперовий фітодизайн, аплікація на тканині, в'язання гачком, макраме, «геометрична» вишивка, бісероплетіння;
- правила безпечного користування інструментами.

Вихованці мають вміти:

- розміщувати зображення на заданій поверхні;
- виконувати об'ємні композиції, конструювати й виготовляти сувеніри з різноманітних матеріалів, оздоблювати їх;
- добирати матеріали за їхніми властивостями, а також інструменти та пристосування залежно від обробки матеріалів і конструкції виробу;
- втілювати в практичній роботі різні засоби організації композиції; вибір формату, елементів композиції, засоби визначення композиційного центру (розміром, кольором, тоном, фактурою тощо).

У вихованців мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна – ознайомлення з основами технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтва, моделювання й конструювання, оволодіння поняттями, знаннями про матеріали й інструменти;

практична – формування вмінь і навичок роботи з різними матеріалами й інструментами, прийомів виготовлення виробів і виконання технологічних операцій;

творча – задоволення потреб особистості у творчій самореалізації, формування творчої особистості, її художнього смаку, пізнавального

інтересу, творчої уяви, фантазії, емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток;

соціальна – виховання поваги до звичаїв і традицій українського народу, бережливого ставлення до рідної природи, розвиток позитивних якостей емоційно-вольової сфери (доброзичливе ставлення до людей, охайність і старанність у роботі).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

№ п/п	Основне обладнання	Кіл-ть, шт.
<i>Матеріали</i>		
1.	Папір ксероксний	10 000 листів
2.	Набір кольорового паперу	5 000 листів
3.	Картон кольоровий	15 наборів
4.	Фарби акварельні	15наборів
5.	Клей ПВА (250 г)	10 банок
6.	Фломастери	15наборів
7.	Папір – ватман А1	100 листів
8.	Папір для малювання А1	100 листів
9.	Папір для обгортки подарунків А2	200 листів
10.	Утилізована жерстяна продукція	2 кв. м.
11.	Роздатковий матеріал	15наборів
12.	Наочні посібники	15наборів
13.	Текстильні матеріали	15наборів
14.	Природний матеріал	15наборів
<i>Прилади та інструменти</i>		
1.	Лінійка металева 30 мм	15
2.	Лінійка масштабна	15
3.	Косинець	10
4.	Ножиці	15
5.	Канцелярський ніж	15
6.	Циркуль учнівський	15
7.	Пінцет	15
8.	Транспортир	5
9.	Пензлик	15
10.	Щітка для клею	15
11.	Олівці кольорові	15наборів
12.	Олівці графічні	15
13.	Кулькові ручки	50
14.	Гумка	10
15.	Шило	15
16.	Голка	15

ЛІТЕРАТУРА

1. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ НАПРЯМ, Випуск 1, Київ - 2014
Загальна редакція: Шкура Г.А., Биковський Т.В.

